

Skanskan ympäristöpäällikkö Kaisa Kekki usko, että tulevaisuuden työmaalla sekajätettä ei enää synny.

Jäte lähtee työmailta: Tavoitteena 0 kiloa sekajätettä

Aina välillä kuulee konkareiden tarinoita rakennustyömaiden jätehuollosta vuosikymmenien takaa. Jätettä ei kuulemma kauheasti pois viety, koska se mikä jäi yli, joko poltettiin tai haudattiin maahan. Tuo aika on onneksi taakse jäänyttä elämää ja kaikki tietävät, että työmaalla syntynyt hukka pitää toimittaa asianmukaiseen käsitteilyyn. Joskus olisi mielenkiintoista laskea, kuinka monta jätekuormaa työmailtamme on karrätty pois sen jälkeen, kun jätemäärien seuranta alkoi.

Luonnollisesti jätetavoitteet ovat vuosien saatossa kiristyneet, mutta peruseriaate on pysynyt samana: hukkaa syntyy mahdollisimman vähän ja se lajitellaan mahdollisimman hyvin hyötykäyttöön. Tänä vuonna tavoitteenamme on, että alle 10 prosenttia syntyneestä jätteestä päätyy loppusijoitukseen. Jotkut työmaat ovat osoittaneet tavoitteen liian helpoksi. Jo pari vuotta sitten toteutettiin kohde, jossa työmaalta ei viety pois yhtään rakennussekajätettä.

Miten ihmeessä on mahdollista, että rakennustyömaalta ei tule sekalaista rakennusjätettä? Vaikka se kuulostaakin kliseeltä, vastaus on: oikealla asenteella. Niillä työmailla, joilla on päätetty, että kaikki jäte lajitellaan, tuloksia syntyy, työkalut nimittäin ovat jo olemassa. Käytännössä huolehditaan siitä, että kaikki osaavat lajitella jätteensä oikein jo niiden syntypaikalla ja että jäteastioita on riittävästi ja oikeissa paikoissa. Jokaisessa työpisteessä tulee olla hyvin merkityt astiat, joihin syntynyt hukka voidaan suoraan lajitella ja edelleen helposti toimittaa oikein sijoitetuille lavoille ja puristimiin. Materiaalilajittelun tavat ovat osa työmaan perhe- dyttämistä sekä työtehtävien läpikäyntiä.

Toimenpiteet saattavat kuulostaa kiinteässä työpaikassa työskenteleville kovin arkipäiväisiltä. Täytyy kuitenkin muistaa, että rakennustyömaa-

on koko ajan vaihtuva työympäristö eikä varsinaisia kiinteitä työpisteitä ole. Projektin edetessä ammattilaisia tulee ja menee viikoittain. Jatkuvasti muuttuvassa ympäristössä jätehuolto vaatii erittäin hyvää suunnittelua ja jatkuvaa opastusta. Työnjohdon lisäksi avainhenkilö työmaalla on kierrätysvastaava, jonka tehtävänä on kehittää lajittelun toimivuutta ja opastaa toiset työntekijät kierrätyksen saloihin. Tehtävä on suhteellisen uusi, eikä kierrätysvastaavia meilläkään ole kuin vasta muutama, mutta määrä tulee kasvamaan tulevaisuudessa, kun historian ensimmäisen rakennustyömaan ympäristövastaavan ammattitutkintoryhmä aloittaa opintonsa alkuvuodesta 2011.

Yhteistyö jätehuoltoyrityksien kanssa on ensisijaisen tärkeää. Työmail- la ei ole aikaa etsiä uusia käyttökohteita materiaalille vaan he odottavat saavansa apua alan ammattilaisilta. Vaikka tietoa on jo saatavilla, yhtiöiden tulisi satsata entistä enemmän asiakkaiden kouluttamiseen ja tiedottamiseen. Työmailla on vielä paljon toimijoita, jotka eivät ole tietoisia materiaali-kierrätyksen eduista ja mahdollisuuksista. Jäte nähdään edelleen jätteenä, ei raaka-aineena.

Hyvien esimerkkien voimalla viestiä saa vietyä eteenpäin. On ollut hienoa nähdä työmaaihmissen innostus, kun he ovat huomanneet, että työmaalta lähtevä kuorma ei olekaan enää jätettä vaan jollekin arvokasta materiaalia. Hyvin hoidettu materiaali-kierrätys on auttanut työmaata hyvän siisteyden ja järjestyksen ylläpidossa ja tätä kautta luonut myös turvallisempaa työympäristöä. Kokemusten innoittamana hyviä käytäntöjä on viety mukana myös seuraavalle työmaalle. Suurin osa tulevaisuuden työmaista on ”nolla kiloa sekajätettä” -työmaita, joissa ei enää puhuta jätteestä vaan kierrätysmateriaalista.

Kaisa Kekki
Ympäristöpäällikkö
Skanska